

Indførsel af alkohol til Grønland 1975-2001

Indhold

Sammenfatning.....	1
Indførsel og forbrug	2
Alkoholindførslen til Grønland 1975-2001	3
Indførslen fordelt på hovedtyper.....	4
Alkohollovgivningen fra 1973 til i dag	6
Metode og kilde.....	10

Sammenfatning

Forskel mellem indførsel og forbrug

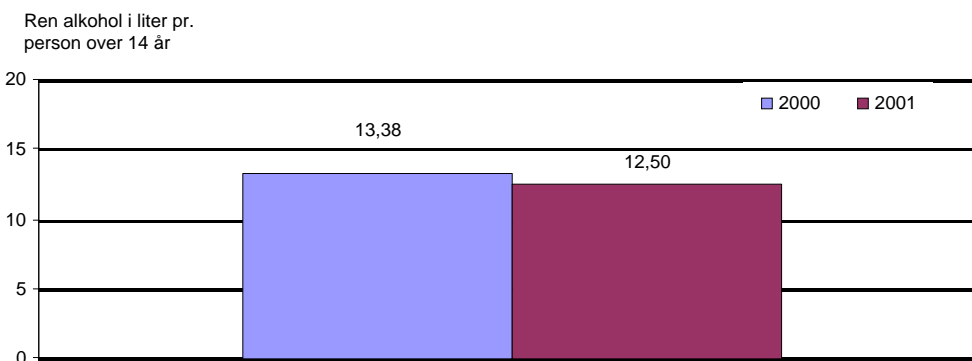
Alkoholpublikationen beskriver den overordnede udvikling inden for alkoholindførslen til Grønland 1975- 2001. Det er i denne sammenhæng vigtigt at erindre, at *indførsel og forbrug* ikke er det samme. Alkoholstatistikken giver et billede på hvor store mængder alkohol, der hvert år føres ind i landet. Forskellen mellem mængden indført og mængden konsumeret kan forklares med en række faktorer, hvoraf indkøb til lager er den væsentligste. Indførslen giver dog et retvisende billede på forbruget over en længere sammenhængende periode.

Et fald i indførslen af alkohol fra 2000-2001 på 6,6 pct.

Analysen viser, jf. oversigt 1, at der i 2001 blev indført 8,7 mio. liter alkoholholdige drikke mod 9,7 mio. i 2000. Som figur 1 endvidere illustrerer, er alkoholindførslen til Grønland fra 2000 til 2001 i gennemsnit faldet med 0,88 liter ren alkohol pr. person over 14 år, hvilket svarer til et fald på 6,6 pct. Faldet kan i hovedsagen henføres til et stort fald i indførslen af øl med en alkoholprocent på mellem 3,10 og 4,09 volumenprocent. For indførslen af vin, primært bordvin, gælder, at den er steget fra 2000 til 2001 fra 1,93 liter pr. indbygger over 14 år til 2,03 liter. For spiritus er der derimod sket et mindre fald. Både for vin og spiritus er ændringerne dog så små, at de lige så godt kan være et udtryk for lagerforskydninger. Analysen viser endvidere, at alkoholindførslen siden 1993 (12,81 l. ren alkohol pr. person over 14 år, jf. tabel 1) har været meget stabil med kun mindre fluktuationer.

Figur 1

Indførsel af alkohol til Grønland 2000-2001, liter ren alkohol pr. person over 14 år

Korrektion af 2000-tal

Det skal slutteligt bemærkes, at alkoholstatistikken for sidste år, 2001:1, indeholdte nogle fejl for 2000-tallene for ren alkohol i pct. for øl, vin og spiritus, jf. note 3. Endvidere kan afrundingsforskelle fra sidste år og i år, enten fra Skattedirektoratets side eller fra Grønlands Statistiks side, betyde små forskelle mellem denne publikation og den sidste.

Indførsel og forbrug

Forskellen mellem indførsel og forbrug

Denne statistik behandler mængden af alkohol *indført* til Grønland. For så vidt indførslen anvendes som indikator for forbruget, skal det erindres, at flere faktorer kan komplicere sammenhængen mellem indførsel og forbrug:

- *Husholdningers egenproduktion af alkoholholdige drikke*. Dette forhold kan indebære et faktisk forbrug højere end indførslen. Dette er især tilfældet i lande med stor tradition for ”hjemmebrænding”. Størrelsen af husholdningers egenproduktion i Grønland er ikke belyst.
- *Indkøb til lager*. Dette kan have en vis betydning i Grønland, da der er tale om en lille befolkning samtidig med at der ofte må tages højde for usikre og vanskelige transportbetingelser. Dette kan betyde udsving i indførslen fra år til år, der ikke er betinget af forbrugsændringer.
- *Ikke-deklareret indførsel (netto-grænsehandel)*. I lande med let adgang til nabolande med lavere priser på alkoholholdige drikke, kan dette betyde et forbrug højere end indførsel og (den registrerede) produktion. Pga. de høje afgifter kan den faktor have en vis betydning i Grønland – modsat tæller dog de geografiske forhold, med Grønland som et trafikmæssigt isoleret land, med kun få indrejsemuligheder.
- *Spild pga. varer der enten forældes eller ødelægges*. Dette er formodentlig af ret beskeden betydning, set i forhold til den samlede mængde, men kan naturligvis have en vis betydning for data for de enkelte kommuner, hvis større partier fx. frostsprænges eller destrueres.
- *Toldfrie køb i internationale lufthavne*. Dette medregnes ikke, hvilket er i overensstemmelse med den metode der anvendes i de nordiske lande.

Sammenfattende betyder det, at den registrerede indførsel af alkohol til Grønland sandsynligvis udgør en meget betydelig del af forbruget. Da betydningen af de nævnte faktorer imidlertid ikke er opgjort, kan det dog ikke siges præcist, hvor stor forskellen er mellem indførsel og det faktiske forbrug.

Ingen kommuneopdelt statistik siden 2000

Grønlands Statistik har ikke været i stand til at erhverve data for år 2000 og frem til korrektion for videredistribution af alkoholholdige drikke på tværs af kommunegrænserne, hvilket skyldes en omlægning af KNI's edb-system samt en tiltagende videredistribution af alkoholholdige drikke. Dette umuliggør udarbejdelse af en valid statistik vedrørende alkoholindførslen til de enkelte kommuner, hvorfor den kommuneopdelte statistik er undladt i nærværende publikation.¹

¹ Det er dog muligt at rekvirere disse opgørelser fra Grønlands Statistik, såfremt man tager disse forbehold.

Alkoholindførslen til Grønland 1975-2001

Et fald på 0,88 liter i alkoholindførslen (liter) fra 2000 til 2001

Indførslen af alkohol til Grønland var i 2001 på 12,5 liter pr. person over 14 år, hvilket er et fald på 0,88 liter i forhold til niveauet i år 2000 (jf. figur 1). Det svarer til et fald på 6,6 pct. Alkoholindførslen har været relativt stabil siden 1993 med en årlig indførsel på mellem 12,8 og 12,5 liter ren alkohol pr. person over 14 år.

Udviklingen i indførslen siden 1975

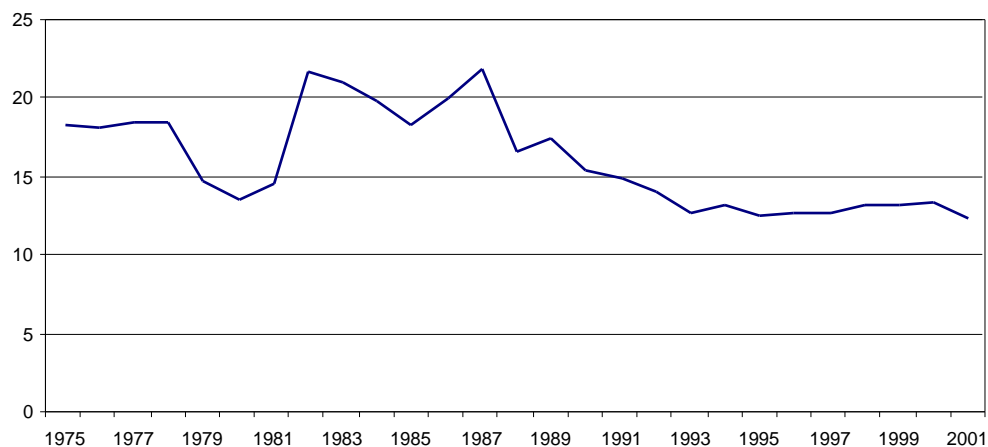
I perioden 1975-78 lå indførslen stabilt på mellem 18,4 og 18,6 liter/år pr. person over 14 år, med et fald derefter. I de efterfølgende 3 år, 1979-1981, lå alkoholindførslen således på mellem 13,6 som minimum og 14,6 liter/år som maksimum pr. person over 14 år. Den store nedgang falder sammen med rationeringsordningen for alkoholholdige drikkevarer, der trådte i kraft den 1. august 1979. Den store stigning i alkoholindførslen fra 1981 til 1982, der udgjorde hele 7,2 liter pr. person over 14 år, skal ses i lyset af, at rationeringsordningen blev ophævet med virkning fra d. 1. april 1982. Perioden umiddelbart efter rationeringsordningens ophævelse, 1982-87, er kendetegnet ved, at alkoholindførslen lå på et historisk højt niveau på mellem 18,4 som minimum og 22 liter ren alkohol som maksimum pr. person over 14 år. Det hidtil højeste indførselsniveau i hele den analyserede periode blev registreret i 1987 med 22 liter pr. person over 14 år.

Indførslen stabil siden 1993

Siden 1987 har indførslen været jævnt faldende, til den i 1993 nåede det nuværende niveau. Det fremgår af figur 2, at afgiftsomlægningen i 1992 tilsyneladende ikke havde nogen større effekt på mængden af indført alkohol. Dog faldt mængden fra 570.000,6 liter i 1992 til 515.000,4 liter i 1993, et fald på 9,6 pct., men det er lidet sandsynligt, at dette fald alene kan tilskrives denne omlægning i afgiften, da faldet i indførslen blev påbegyndt i årene før, jf. oversigt 1. I figur 2 ses udviklingen i indførsel af alkohol til Grønland 1975-2001, målt i liter ren alkohol pr. person over 14 år. Tilsvarende ses udviklingen af indførslen (liter ren alkohol) siden 1989 i tabel 1 målt pr. person både for hele befolkningen og for personer over 14 år.

Figur 2

Indførsel af alkohol til Grønland 1975-2001, liter ren alkohol pr. person over 14 år

Tabel 1

Indførsel af alkohol 1989-2001, pr. person for hele befolkningen og pr. person over 14 år

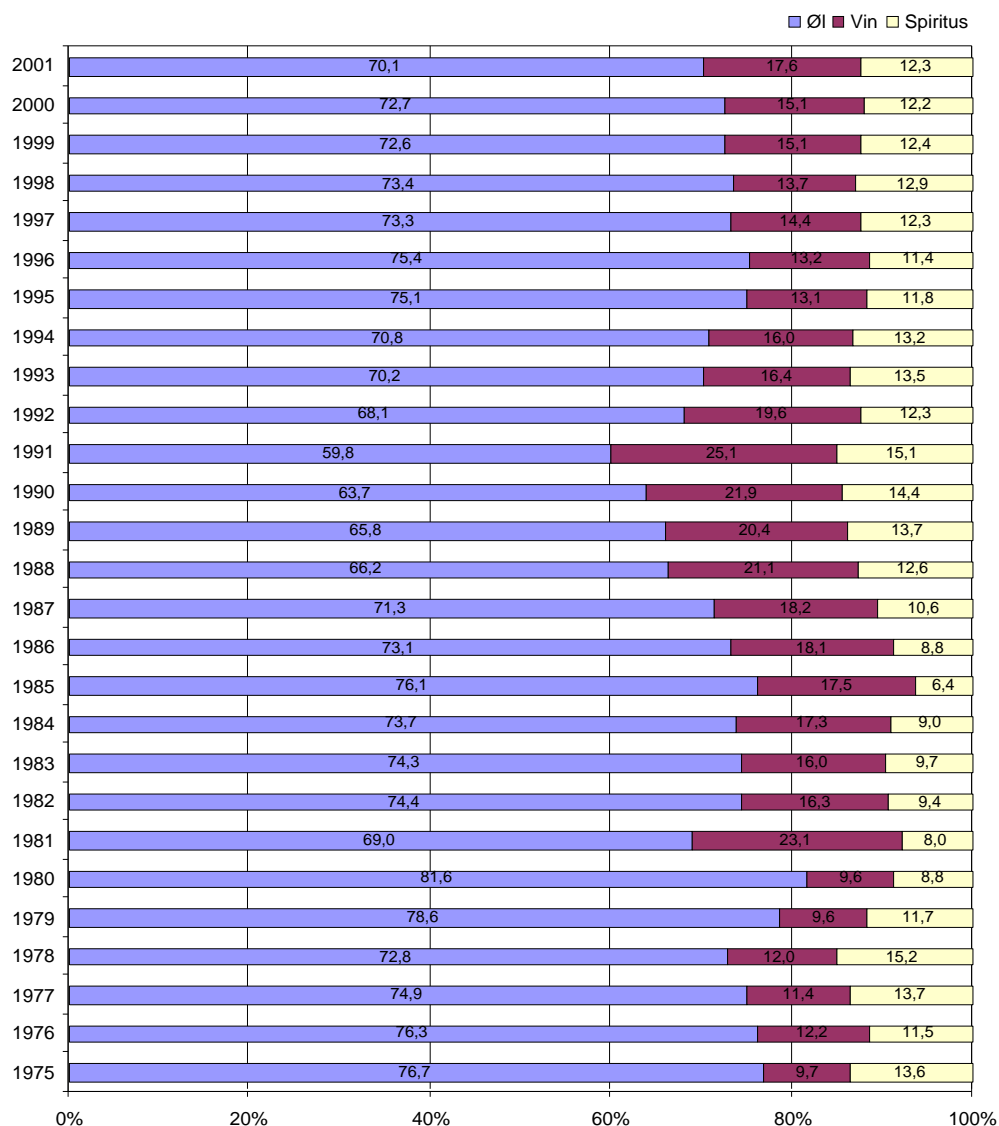
Liter ren alkohol	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Pr. person	13,0	11,5	11,0	10,3	9,3	9,6	9,1	9,3	9,3	9,7	9,6	9,7	9,3
Pr. person over 14 år	17,5	15,5	15,0	14,1	12,8	13,3	12,5	12,8	12,8	13,3	13,3	13,4	12,5

Indførslen fordelt på hovedtyper

Fordelingen af alkoholindførslen på typer (jf. oversigt 1 og figur 3) har varieret fra år til år, hvilket blandt andet hænger sammen med ændringer af rationerings- og afgiftsbestemmelser. For eksempel falder den markante stigning i andelen af vin i 1981 sammen med, at vin blev relativt "billigere" i forhold til andre typer af alkoholholdige drikkevarer pga. det daværende rationeringssystem. Tendensen op gennem 1980'erne var en faldende andel af øl og en stigende andel af vin og spiritus. Fordelingen siden 1975 på de respektive typer fremgår af figur 3.

Figur 3

Indførsel af alkohol til Grønland 1975-2001, ren alkohol fordelt på typer (pct.)

Introduktionen af 3,6'ere i 1992

Denne udvikling vendte i 1992 i forbindelse med introduktionen af letøl med en alkoholvolumen på 3,6 pct., de såkaldte 3,6'ere. Introduktionen af 3,6'ere var en reaktion på en generel omlægning af alkoholafgifterne. Det nye afgiftssystem var baseret på ren alkohol (procentvolumen) og en progressiv afgiftsskala, hvor afgiften pr. mængde ren alkohol steg fra afgiftsgruppe til afgiftsgruppe, dvs. en flaske vin over 13,09 procentvolumen blev dyrere end en flaske vin under 13,10 procentvolumen uagtet kvalitet, jf. tabel 4. Afgiftsomlægningen medførte, at 3,6'ere blev relativt billigere samtidig med, at stærke drikke blev væsentligt dyrere. Ændringerne havde netop til formål at påvirke indførslen med det for øje at gå "bort fra de mere alkoholtunge drikke."²

² Bemærkninger til; Forslag om landstingslov om ændring af landstingslov om indførsel af varer og indførselsafgifter (Landsstyremedlemmet for økonomiske anliggender), 1.behandling, FM 1992/49, SDI j.nr. 08-05-47. Loven kom til at hedde; Landstingslov nr. 1 af 28. marts 1992 om ændring af landstingslov om indførselsvarer og indførselsafgifter.

Indførslen af alkohol faldt i 2001

I 2001 blev der indført 7.806.993 liter øl, 715.430 liter vin og 158.535 liter spiritus, i alt 8,7 mio. liter, til Grønland.³ Året før var den samlede indførsel på 9,7 mio. liter alkohol. Det vil sige, der er sket et fald på 1 mio. liter fra 2000 til 2001 svarende til 10,3 pct. Omregnet til ren alkohol giver dette en samlet indførsel på 517.219 liter ren alkohol (hvilket svarer til et fald på 4,3 pct. i forhold til året før), fordelt på 362.765 liter øl, 90.815 liter vin og 63.640 liter spiritus.⁴ Den relative procentvise fordeling af indført ren alkohol i 2001 var 70,1 pct. for øl, 17,6 pct. for vin og 12,3 pct. for spiritus, jf. oversigt 1.

Oversigt 1 Indførsel af alkohol til Grønland 1975-2001, fordelt på typer

	Ren alkohol / 1.000 liter				Ren alkohol fordelt på hovedtyper, pct.			Alkoholholdige drikkevarer (liter)			
	I alt	Øl	Vin	Spirit	Øl	Vin	Spirit	I alt	Øl	Vin	Spirit
1975	576	442	56	78	76,7	9,7	13,6	9.965.548	9.319.332	450.928	195.288
1976	586	447	71	68	76,3	12,2	11,5	10.163.100	9.412.392	581.604	169.104
1977	608	456	69	83	74,9	11,4	13,7	10.378.073	9.598.809	571.824	207.440
1978	616	448	74	93	72,8	12,0	15,2	10.284.961	9.443.313	608.212	233.436
1979	507	399	49	59	78,6	9,6	11,7	9.823.722	9.277.686	397.408	148.628
1980	481	393	46	43	81,6	9,6	8,8	10.450.509	9.956.661	387.452	106.396
1981	538	371	124	43	69,0	23,1	8,0	9.841.109	8.671.377	1.062.464	107.268
1982	822	611	134	77	74,4	16,3	9,4	14.681.566	13.353.714	1.135.464	192.388
1983	817	607	131	79	74,3	16,0	9,7	14.434.560	13.136.640	1.100.708	197.212
1984	787	580	136	71	73,7	17,3	9,0	13.856.969	12.531.321	1.149.240	176.408
1985	735	559	129	47	76,1	17,5	6,4	13.288.052	12.076.152	1.093.800	118.100
1986	810	592	147	72	73,1	18,1	8,8	14.140.151	12.719.751	1.241.500	178.900
1987	898	640	163	95	71,3	18,2	10,6	15.383.884	13.772.484	1.374.600	236.800
1988	688	456	145	87	66,2	21,1	12,6	11.303.606	9.866.406	1.219.800	217.400
1989	722	475	148	99	65,8	20,4	13,7	11.818.789	10.349.889	1.221.300	247.600
1990	639	407	140	92	63,7	21,9	14,4	10.202.795	8.824.695	1.147.600	230.500
1991	613	367	154	93	59,8	25,1	15,1	9.448.620	7.960.920	1.256.300	231.400
1992	571	389	112	70	68,1	19,6	12,3	9.740.016	8.616.490	947.354	176.172
1993	515	362	84	69	70,2	16,4	13,5	8.793.532	7.904.625	715.334	173.573
1994	536	380	86	71	70,8	16,0	13,2	9.288.220	8.386.300	724.979	176.941
1995	507	381	66	60	75,1	13,1	11,8	9.181.237	8.456.280	576.157	148.800
1996	517	390	68	59	75,4	13,2	11,4	9.286.051	8.566.219	571.890	147.942
1997	530	388	77	65	73,3	14,4	12,3	9.128.928	8.321.702	644.238	162.988
1998	542	397	74	70	73,4	13,7	12,9	9.501.506	8.701.359	625.208	174.939
1999	541	392	81	67	72,6	15,1	12,4	9.461.669	8.610.410	683.923	167.336
2000	541	393	82	66	72,7	15,1	12,2	9.726.193	8.886.890	671.550	167.753
2001	517	363	91	64	70,1	17,6	12,3	8.680.958	7.806.993	715.430	158.535

Faldet i alkoholindførslen kan næsten alene tilskrives afskaffelsen af 3,6'eren

Faldet i alkoholindførslen fra 2000-2001 kan næsten udelukkende henføres til et stort fald i indførslen af øl med en alkoholprocent på mellem 3,10 og 4,09 volumenprocent. Forklaringen dertil kan delvist gives med lovmæssige begrænsninger og rationeringsordninger, herunder Landstingslov nr. 11 af 11. november 2000 om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke med virkning fra 1. januar 2001. Denne lov indførte skærpede regler for salg og servering af svage drikke. Det vil sige, at den tidligere alkoholgrænse på 4,10 procentvolumen - en grænse der betød at alt under denne procentvolumen frit kunne sælges døgnet rundt uden restriktioner - blev nedsat til 2,25 procentvolumen med den direkte og tilsigtede konsekvens, at de såkaldte 3,6'ere, dvs. letøl på 3,6 procentvolumen, ikke længere kunne sælges frit. Et umiddelbart efterfølgende produktionsophør af 3,6'eren, tilhørende afgiftsgruppe 12 (jf. tabel 3), har endvidere kraftigt bevirket et fald i indførslen af letøl. Derimod er indførslen af guldøl med en volumenprocent på mellem 5,10 og 9,09 steget med 180 pct. fra 2000 til 2001, sandsynligvis grundet i et større udbud af forskellige ølsorter, en stigning der dog langtfra har kunnet ophæve det nævnte fald. Den samlede indførsel af øl er således faldet med 1.079.897 liter svarende til et fald på 12,2 pct. For indførslen af vin, primært bordvin, gælder, at den er steget fra 2000 til 2001 fra 671.550 liter til 715.430 liter (en stigning på 6,5 pct.). Omregnet til pr. indbygger over 14 år steg indførslen af vin således fra 1,93 liter til 2,03 liter. For spiritus er der derimod sket et mindre fald fra 167.753 til 158.535 (svarende til et fald på 5,5 pct.). Både for vin og spiritus er ændringerne dog så små, at de lige så godt kan være et udtryk for lagerforskydninger. Det vil sige, i de tilfælde hvor lagerindkøb og forbrug udgør en forskel, med det resultat at indkøb næste periode enten bliver forholdsvis større eller mindre i forhold til den foregående periode for at sikre en fremtidig balance mellem lager og forbrug.

³ Der skal her gøres opmærksom på en fejl i alkoholpublikationen for sidste år vedr. 2000-tallene for øl, vin og spiritus. De korrekte 2000-tal er i denne publikation noteret. Specielt 2000-tallet for spiritus var bemærkelsesværdigt og fejlagtigt opgjort til 424.327. Fejlen skyldtes forkert medregning af alkoholindførslen til Ivittuut Kommune i landsopgørelsen. Ivittuut Kommune skal ikke inkluderes pga. kommunens særstatus. Eksempelvis, anvendes en stor del af alkoholen, som indføres til Ivittuut Kommune, som forsyninger til den danske flåde.

⁴ For definition af alkoholtyper, se metodeafsnit bagest i publikationen.

Alkohollovgivningen fra 1973 til i dag

Alkohollovgivningen har gennemgået flere mærkbare ændringer siden vedtagelsen af den første egentlige alkohollov i 1973. Man har i den forgangne periode søgt at påvirke alkoholindførslen gennem:

- Rationeringer (herunder lokale forbud og begrænsninger af alkoholholdige drikke)
- Skærpede retningslinjer for tildeling og fratagelse af alkoholbevillinger
- Indskrænkninger i tidsrummet for udhandling og servering
- Forbud mod hjemmefremstilling
- Progressiv afgiftsskala for alkoholholdige drikke

Nedenstående historiske oversigt indeholder de vigtigste ændringer af lovgrundlaget for salg og udskænkning af alkohol siden 1973. Ikrafttrædelsesdatoen, for den enkelte lovændring, er angivet i parentes.

- 1973**
- Den første lov angående udskænkning af stærke drikke trådte i kraft den 1. april 1973.⁵⁾ Kommunerne fik kompetencen til at udstede alkoholbevillinger, mens Landsrådet fik tillagt kompetence til at fastsætte tidsrum for udhandling og servering. På det tidspunkt var der rationeringsbestemmelser i Qaanaaq Kommune og Illoqqortoormiut Kommune, og disse bestemmelser blev stort set opretholdt. (01.04.73)
- 1974**
- Tidsrummet for salg og servering blev begrænset bl.a. indførtes forbud mod salg på helligdage. (01.12.74)⁶⁾
- 1975**
- Tidsrummet for salg og servering blev yderligere begrænset med forbud mod salg fx. jule- og nytårsaftensdag. (01.12.75)⁷⁾
- 1976**
- Kommunerne fik kompetence til at skærpe alkohollovgivningen ud over landsrådsvedtægten bl.a. ved at forbyde salg og servering på udvalgte typer af virksomheder. (01.01.77)⁸⁾
- 1978**
- Salg af stærke drikke blev indskrænket til tidsrummene 16-18 på hverdage og 11-13 på lørdage. Servering kunne kun ske i tidsrummet 18-22. (01.11.78)⁹⁾
- 1979**
- Alkohollovgivningen blev udvidet, idet grænsen for stærke drikke blev nedsat fra 2,5 procentvolumen alkohol til 2,0 procentvolumen alkohol for vin, og fra 2,25 til 1,75 vægtprocent alkohol for øl. Samtidig blev der indført et generelt forbud mod hjemmefremstilling af stærke drikke, og forbud mod import af malt, humle og ekstrakter, der sædvanligvis anvendes til hjemmefremstilling af stærke drikke. (01.04.79)¹⁰⁾
 - Med *Landstingsforordning nr. 1 af 19. maj 1979 om begrænsning af salg og servering af stærke drikke* skete den første regulering på alkoholområdet efter Hjemmestyrets indførelse. Rationeringen bestod i at alle personer over 18 år kunne købe stærke drikke for 72 point pr måned; en alm. øl var lig med 1 point, en flaske vin 6 point og en flaske spiritus 24 point. (01.08.79)
 - Forordningen blev ledsaget af lempelser i tidsbegrænsningerne for salg og servering (01.08.79)¹¹⁾

⁵⁾ Folketingslov nr. 99 af 16. december 1972 om salg og servering af stærke drikke, Landsrådsvedtægt af 27. marts 1973 om salg og servering af stærke drikke.

⁶⁾ Landsrådsvedtægt af 24. oktober 1974 om salg og servering af stærke drikke.

⁷⁾ Landsrådsvedtægt af 17. oktober 1975 om ændring af Landsrådsvedtægt om salg og servering af stærke drikke.

⁸⁾ Folketingslov nr. 623 af 22. december 1976 om ændring af lov for Grønland om salg og servering af stærke drikke.

⁹⁾ Landsrådsvedtægt af 20. november 1978 om salg og servering af stærke drikke.

¹⁰⁾ Folketingslov nr. 110 af 21. marts 1979 om ændring af lov om salg og servering af stærke drikke.

¹¹⁾ Landstingsforordning nr. 2 af 19. maj 1979 om salg og servering af stærke drikke.

- 1980**
- Det blev gjort strafbart at overdrage point såvel som stærke drikke købt for sådanne. Endvidere blev vin gjort billigere, idet en helflaske vin fremover blev fastsat til 3 point mod de tidligere 6 (01.11.80)¹²⁾
- 1982**
- Rationeringsordningen blev ophævet, med undtagelse af Qaanaaq Kommune og Illoqqortoormiut Kommune. Det blev fastslået, at alkoholindførslen fremover skulle reguleres gennem differentierede afgifter på de forskellige typer af stærke drikke. (01.04.82)¹³⁾
- 1985**
- *Landstingslov nr. 13 af 29. oktober 1985 om salg og servering af stærke drikke* ophævede alle tidligere danske og grønlandske love på alkoholområdet. Kommunerne fik bemyndigelse til i særlige tilfælde at inddrage alkoholbevillinger. Der blev oprettet et Alkoholråd, som bl.a. skulle virke som ankeinstans i forhold til afgørelser truffet af kommunalbestyrelserne. Endvidere indførtes en generel lukketid fra kl. 01 til kl. 06 (29.10.85).
- 1989**
- Alkoholrådet blev nedlagt, og afløst af et alkoholpolitisk udvalg nedsat af Landstinget. Kommunerne fik tillagt større kompetence til selv at afgøre, hvor mange bevillingshavere man ønskede i kommunen. (01.04.89)¹⁴⁾
- 1990**
- Landstinget vedtog en række præciseringer af vilkår for udstedelse og fornyelse af alkoholbevillinger. (01.04.90)¹⁵⁾
 - I løbet af året udstedtes en række bekendtgørelser om lokale begrænsninger, herunder flere midlertidige totalforbud, i udhandling og servering af spiritus i Ilulissat Kommune, Illoqqortoormiut Kommune, Qeqertarsuaq Kommune og Ammassalik Kommune¹⁶⁾
- 1991**
- Landstinget vedtog en generel lempelse af tidsbegrænsningerne for udhandling og servering af stærke drikke. (01.01.92)
 - Udhandlingstidspunktet blev for alle dage fremrykket fra kl. 13 til kl. 12 (01.01.92)¹⁷⁾
- 1992**
- Afgifterne på alkoholholdige drikke blev omlagt. Det nye afgiftssystem blev baseret på procentvolumen med en progressiv afgiftsskala, dvs. at afgiften pr. mængde ren alkohol steg fra afgiftsgruppe til afgiftsgruppe. Dette gjorde især spiritus væsentligt dyrere.¹⁸⁾
 - Tidsrummet for servering af stærke drikke blev udvidet til læ. 12-03 på fredage og lørdage. (01.06.92)¹⁹⁾
 - *Landstingslov nr. 23 af 30. oktober 1992 om udhandling og servering af alkoholholdige drikke* afveg fra den tidligere gældende alkohollovgivning, da den ikke blot omfattede ”stærke drikke” men alle alkoholholdige drikke. Der indførtes en ny kategori ”svage drikke”, på mellem 2,5 og 4,1 procentvolumen, hvilket var en reaktion på ”3,6’erne”, som var blevet lanceret sommeren 1992. I et særligt kapitel vedrørende svage drikke blev det fastslået, at svage drikke heller ikke måtte udhandles til personer under 18 år og til berusede. Samtidig fik kommunerne mulighed for, under angivne betingelser, at forbyde adgangen til udhandling og servering. Desuden fik politiet mulighed for, under særlige omstændigheder, at beordre lukket for udhandling og servering. Som noget nyt blev det fastslået, at forbudet mod hjemmefremstilling var gældende for alle alkoholholdige drikke, og ikke kun stærke drikke. Det blev fastslået, at den generelle lukketid for udhandling ikke var gældende for svage drikke, som derfor kunne udhandles døgnet rundt og på alle ugens dage. (01.12.92)²⁰⁾

¹²⁾ Landstingsforordning nr. 8 af 23. oktober 1980 om ændring af landstingsforordning nr. 1 af 19. maj 1979, som ændret ved landstingsforordning nr.10 af 15. oktober 1979.

¹³⁾ Landstingsforordning nr.1 af 29. marts 1982 om regulering og styring af alkoholindførslen i Grønland.

¹⁴⁾ Landstingslov nr. 13 af 26. oktober 1989 om udhandling og servering af stærke drikke.

¹⁵⁾ Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 18 af 29. marts 1990 om alkoholbevillinger, og nr. 19 af 29. marts 1990 om indretning og benyttelse af lokaler til udhandling og servering af stærke drikke.

¹⁶⁾ Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 16 af 19. juni 1990 om udhandling af stærke drikke i bygder i Ilulissat Kommune (Saqqaq og Qeqertaq). Nr. 27 af 23. juni 1990 om stop for udhandling af og servering af stærke drikke i Illoqqortoormiut Kommune – ophævet ved Nr. 33 af 16. august 1990 om ophævelse af stop for udhandling og servering af stærke drikke i Illoqqortoormiut Kommune. Nr. 31 af 20. juli 1990 om udhandling og servering af stærke drikke i bygder Kangerluk, Diskofjord, i Qeqertarsuaq Kommune. Nr. 42 af 18. oktober 1990 om udhandling af stærke drikke i bygder i Tasiilaq Kommune. Nr. 44 af 30. oktober 1990 om stop for udhandling og servering af stærke drikke i Tasiilaq Kommune (30. oktober – 30. november 1990).

¹⁷⁾ Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 36 af 19. december 1991 om tidsrum for udhandling og servering af stærke drikke.

¹⁸⁾ Landstingslov nr. 1 af 28. marts 1992 om ændring af landstingslov om indførselsvarer og indførselsafgifter.

¹⁹⁾ Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 5 af 29. maj 1992 om tidsrum for udhandling og servering af stærke drikke.

²⁰⁾ Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 29 af 27. november 1992 om tidsrum for udhandling og servering af stærke og svage drikke.

- 1993**
- I bygden Siorapaluk i Avanersuaq kommune indførtes et midlertidigt total forbud mod udhandling og servering af såvel stærke og svage drikke. (01.06.93).²¹ Denne bekendtgørelse blev videreført ved bek. nr. 22 af 12 august 1993 indtil 31. august 1993, ved bek. nr. 25 af 2. september 1993 indtil 30. september 1993 og på ubestemt tid ved bek. nr. 33 af 5. oktober 1993. Forbudet blev ophævet med virkning fra 13. december 1993 med bek. nr. 42 af 13. december 1993.²²⁾
- 1994**
- Svage drikke i Avanersuaq kommune blev omfattet af rationeringsordningen, således at en mellemstyrkeøl (f.eks. 3,6'er) kostede det samme som en alm. øl.(01.06.94)²³⁾ Denne bek. blev igen ophævet med bek. nr. 8 af 1. april 1996.(01.01.96)
 - Hjemmestyrets bek. om udhandling af stærke drikke i bygder i Kangaatsiaq Kommune ophævedes.(01.04.94)²⁴⁾
- 1995**
- Området ved lufthavnen i Kangerlussuaq, som indtil 1. oktober 1992 var omfattet af 1951-overenskomsten af 27. april mellem Kongeriget Danmark og USA om forsvaret af Grønland blev gjort afgiftsfrit.(01.03.95).²⁵⁾ Denne bek. blev senere ophævet med bek. nr. 27 af 21. oktober 1998.(21.10.98).
 - Et midlertidigt stop for udhandling af alkoholholdige drikke i Illoqqortoormiut Kommune.(15.05.95).²⁶⁾ Denne rationering blev ophævet ved Hjemmestyrets bek. nr. 20 af 31. juli 1995.
- 1999**
- I Qaanaaq Kommune indførtes forbud mod udhandling af stærke drikke på lørdage, mens der for kommunens bygder indførtes total forbud mod udhandling af stærke drikke, når de eksisterende lagre var opbrugt. (01.02.99)²⁷⁾
- 2000**
- Der blev fastlagt en række begrænsninger for udhandling af alkoholholdige drikke i Ammassalik Kommune. Der blev bl.a. fastsat krav om, at udhandling af stærke drikke (undtaget øl) kun kunne foregå efter forudgående bestilling. (16.08.00)²⁸⁾
 - *Landstingslov nr. 11 af 11. november 2000 om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke* erstattede med virkning fra den 1. januar 2001 Landstingslov nr. 23 af 30. oktober 1992 samt Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 29 af 27. november 1992. Den væsentligste ændring i forhold til loven af 1992 var, at der blev indført skærpede regler for salg og servering af svage drikke, dvs. alkoholholdige drikke med en procentvolumen på mellem 2,25 og 4,10 ren alkohol Der blev indført krav om alkoholbevilling for salg og udskænkning af svage drikke, samtidig med at der indførtes restriktioner for tidsrummet for salg af svage drikke. (01.01.01)²⁹⁾

²¹ Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 14 af 1. juli 1993 om midlertidigt stop for udhandling og servering af stærke og svage drikke i bygden Siorapaluk i Avanersuaq kommune

²² Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 42 af 13. december 1993 om ophævelse af nr. 33 af 5. oktober 1993 om stop for udhandling og servering af stærke drikke i bygden Siorapaluk i Avanersuaq kommune

²³ Hjemmestyrets bekendtgørelse nr.31 af 11.juli 1994 om rationering af alkoholholdige drikke i Avanersuaq kommune.

²⁴ Hjemmestyrets bekendtgørelse nr.14 af 28. marts 1994 om ophævelse af Hjemmestyrets bek. om udhandling af stærke drikke i bygder i Kangaatsiaq Kommune.

²⁵ Hjemmestyrets bekendtgørelse nr.7 af 16. februar 1995 om afgiftsfrihed i Kangerlussuaq.

²⁶ Hjemmestyrets bekendtgørelse nr.11 af 11. maj 1995 om midlertidigt stop for udhandling af alkoholholdige drikke i Illoqqortoormiut Kommune

²⁷ Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 2 af 22. januar 1999 om udhandling af alkoholholdige drikke i Qaanaaq Kommune

²⁸ Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 21 af 16. august 2000 om udhandling af alkoholholdige drikke i bygder i Ammassalik Kommune.

²⁹ Landstingslov nr. 11 af 11. november 2000 om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke

2001

- Salg og udskænkning af alkoholholdige drikke i Illoqqortoormiut Kommune blev underlagt begrænsninger. I første omgang, fra og med d. 15. januar, blev der indført et totalt forbud mod salg af stærke drikke, hvilket siden hen, per 26. februar, blev begrænset til alkoholholdige drikke på 15 procentvolumen alkohol eller derover. (15.01.01 samt 26.02.01)³⁰⁾
- Med baggrund i Ltl. nr. 11 af 11. november 2000 blev der indføjet en række ændringer om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke bl.a. således, at der ved "salg" skulle forstås detailsalg. (01.06.01).³¹⁾
- Vedr. sundhedsvæsenets styrelse og organisation blev et nyt initiativ til lokale forebyggelsesvalg taget.(01.06.01).³²⁾

2002

- Salg af alkoholholdige drikke i alle bygder i Upernavik kommune blev underlagt begrænsninger. Salg af stærke og svage drikke kan fremover således kun ske efter forudgående bestilling til senere levering fra Upernavik by eller uden for kommunen.(01.04.02).³³⁾

Gældende lovgivning på alkoholområdet

- Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 19 af 29. marts 1990 om indretning og benyttelse af lokaler.
- Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 26 af 19. juni 1990 om udhandling af stærke drikke i bygder i Ilulissat Kommune.
- Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 4 af 29. maj 1992 om alkoholbevillinger.
- Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 30 af 27. november 1992 om servering af stærke og svage drikke på skibe.
- Landstingslov nr. 1 af 28. marts 1992 om ændring af landstingslov om indførselsvarer og indførselsafgifter.
- Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 2 af 22. januar 1999 om udhandling af alkoholholdige drikke i Qaanaaq Kommune.
- Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 21 af 16. august 2000 om udhandling af alkoholholdige drikke i bygder i Ammassalik Kommune
- Landstingslov nr. 11 af 11. november 2000 om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke.
- Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 10 af 23. februar 2001 om midlertidigt stop for salg og udskænkning af alkoholholdige drikke i Illoqqortoormiut Kommune.
- Landstingslov nr. 3 af 31. maj 2001 om ændring af landstingslov om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke.
- Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 7 af 21. marts 2002 om begrænsninger for salg af alkoholholdige drikke i bygder i Upernavik Kommune

³⁰⁾ Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 1 af 12. januar 2001 om midlertidigt stop for salg og udskænkning af alkoholholdige drikke i Illoqqortoormiut Kommune samt Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 10 af 23. februar 2001 om midlertidigt stop for salg og udskænkning af alkoholholdige drikke i Illoqqortoormiut Kommune.

³¹⁾ Landstingslov nr. 3 af 31. maj 2001 om ændring af landstingslov om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke.

³²⁾ Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 18 af 18. maj 2001 om lokale forebyggelsesvalg.

³³⁾ Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 7 af 21. marts 2002 om begrænsninger for salg af alkoholholdige drikke i bygder i Upernavik Kommune.

Metode og kilde

Kilde Statistikken er baseret på afgiftsgruppestatistikken for alkoholholdige drikke, som udarbejdes af Toldfunktionen i Aalborg, som videreleverer deres data til Skattedirektoratet i Nuuk. Herfra, efter en omregning og viderebehandling, modtager Grønlands Statistik det endelige dataudtræk til viderebearbejdning m.h.p. offentliggørelse. Ved beregning af den årlige alkoholindførsel pr. person over 14 år, er der anvendt middeltal for befolkningen for de seneste to år på baggrund af statusopgørelser fra befolkningsstatistikken, som skaffes internt i Grønlands Statistik.

Metode Mængden af ren alkohol er beregnet på basis af den samlede volumen anført i afgiftsgruppestatistikken.³⁴⁾ Materialet begrænser sig således til importen af afgiftspligtige alkoholholdige drikke, hvorfor toldfrit salg i lufthavne, forsyninger til skibe med udenlandsk destination m.v. ikke er inkluderet. Denne begrænsning er i overensstemmelse med metoden, der anvendes i de øvrige nordiske lande.

Alkoholtyper Statistikken følger internationale retningslinjer og er i denne opgørelse opdelt på øl, vin og spiritus. Disse er af Grønlands Statistik defineret efter volumepercent alkohol:

Øl: under 9,09 pct. vol.
Vin: 9,10-22,09 pct. vol.
Spiritus: over 35,10 pct. vol.

Liter ren alkohol Importmængden af alkoholholdige drikke er omregnet til liter ren alkohol ved, at de enkelte afgiftsgrupper er blevet tildelt vægte for alkoholindhold. Beregningerne for 1975-1999 er baseret på vægte udregnet af Skattedirektoratet, jf. tabel 2. Fra 2000 og fremefter er vægtene baseret på gennemsnitsberegninger for hver enkelt afgiftsgruppe, jf. tabel 3. Der skal gøres opmærksom på, at Skattedirektoratet opererer med andre undergrupperinger af typer af alkoholholdige drikke.

Tabel 2

Vægte 1975-1999

Alkoholtype	Undergrp.	Afgiftsgrp.	Procentvol.	Vægt
Øl	Letøl	11	2,25 - 3,09	2,20
		12	3,10 - 4,09	3,60
		13	4,10 - 5,09	4,70
		14-15	5,10 - 9,09	5,80
Vin	Bordvin	16-18	9,10 - 15,09	11,50
		19-23	15,10 - 35,09	20,20
Spiritus	Spiritus	24-26	35,10 - 100	40,00

Tabel 3

Vægte fra 2000

Alkoholtype	Undergrp.	Afgiftsgrp.	Procentvol.	Vægt
Øl	Letøl	11	2,25 - 3,09	2,670
		12	3,10 - 4,09	3,60
		13	4,10 - 5,09	4,60
		14	5,10 - 7,09	6,10
		15	7,10 - 9,09	8,10
Vin	Bordvin	16	9,10 - 11,09	10,10
		17	11,10 - 13,09	12,10
		18	13,10 - 15,09	14,10
	Hedvin	19	15,10 - 18,09	16,60
		20	18,10 - 22,09	20,10
		21 ¹⁾	22,10 - 26,09	24,10
		22 ¹⁾	26,10 - 30,09	28,10
		23 ¹⁾	30,10 - 35,09	32,60
Spiritus	Spiritus	24	35,10 - 45,09	40,10
		25	45,10 - 60,09	52,60
		26	60,10 - 100	80,05

Note:1) Disse tre grupper bliver af Skattedirektoratet defineret som hørende under spiritus, men som her altså defineres som hørende under hedvin.

³⁴⁾ Eks. Mængden af ren alkohol liter x 100 / vægt = mængde af alkoholholdige drikke (liter).

Tabel 4 viser hvilke afgifter de respektive typer alkoholholdige drikkevarer er pålagt, dvs. hvor stor en andel af den samlede pris der betales i afgift pr. liter øl, vin og spiritus.

Tabel 4

Oversigt over afgifter fordelt på volumenprocent pr. liter (ethanolholdige drikkevarer)

Afgiftsgrp.	Volumenprocent, pr. liter	Afgift i kroner/ører
11	2,25-3,09 volumenpct. pr. liter	3 kr. 19 øre
12	3,10-4,09 volumenpct. pr. liter	6 kr. 95 øre
13	4,10-5,09 volumenpct. pr. liter	18 kr. 45 øre
14	5,10-7,09 volumenpct. pr. liter	25 kr. 84 øre
15	7,10-9,09 volumenpct. pr. liter	37 kr. 04 øre
16	9,10-11,09 volumenpct. pr. liter	47 kr. 00 øre
17	11,10-13,09 volumenpct. pr. liter	54 kr. 00 øre
18	13,10-15,09 volumenpct. pr. liter	75 kr. 00 øre
19	15,10 - 18,09 volumenpct. pr. liter	92 kr. 47 øre
20	18,10-22,09 volumenpct. pr. liter	118 kr. 60 øre
21	22,10-26,09 volumenpct. pr. liter	150 kr. 12 øre
22	26,10-30,09 volumenpct. pr. liter	184 kr. 26 øre
23	30,10-35,09 volumenpct. pr. liter	224 kr. 46 øre
24	35,10-45,09 volumenpct. pr. liter	289 kr. 21 øre
25	45,10-60,09 volumenpct. pr. liter	396 kr. 77 øre
26	60,10-100,00 volumenpct. pr. liter	472 kr. 97 øre

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse:

Jesper Frederik Gottlieb Skovgaard
E-mail: jfgs@gh.gl

Alkoholstatistik 2002:1
ISSN:1600-4132
22. maj 2002

Grønlands Statistik
Postbox 1025 • 3900 Nuuk
Tlf.: 34 50 00 • Fax: 32 29 54
www.statgreen.gl • e-mail: stat@gh.gl
